

Вимоги
до змісту базового звіту та оцінки стану забруднення
земель та підземних вод

I. Загальні положення

1. Ці Вимоги встановлюють зміст базового звіту та оцінку стану забруднення земель та підземних вод, передбачених статтями 4, 25 та 26 Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» (далі – Закон).

2. У цих Вимогах терміни вживаються у таких значеннях:

базовий звіт – документ, що містить інформацію про стан забруднення земель та підземних вод релевантними небезпечними речовинами на дату подання документів для отримання інтегрованого довікілєвого дозволу (внесення змін до нього);

оцінка стану забруднення земель та підземних вод – документ, що містить інформацію про стан забруднення земель та підземних вод релевантними небезпечними речовинами на день припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика чи його частини, а також наводиться кількісне порівняння з даними базового звіту та визначено обсяг зобов'язань оператора щодо усунення виявленого забруднення з метою відновлення промислового майданчика до стану, зафіксованого у базовому звіті.

релевантні небезпечні речовини – небезпечні речовини, які використовуються, виробляються або вивільняються під час провадження на установках видів діяльності, визначених Законом, та які в силу своїх характеристик могли або можуть спричинити забруднення земель та підземних вод;

Інші терміни у цих Вимогах вживаються у значенні, наведеному в Законі та Водному кодексі України.

3. Якщо діяльність установки включає використання, вироблення або вивільнення релевантних небезпечних речовин, разом із заявою на отримання інтегрованого довікілєвого дозволу (внесення змін до нього) оператор установки подає до дозвільного органу базовий звіт.

4. Якщо від оператора установки не вимагається складання базового звіту, передбаченого пунктом 3 цих Вимог, у разі припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика чи його частини, оператор

UB
Міндовкілля
№25/1-14/7690-25 від 03.06.2025
КЕП: Перелігін Є. Є. 03.06.2025 11:03
3FAA9288358EC00304000000C6803B00572CE300
Сертифікат дійсний з 17.04.2025 00:00 до 16.04.2027 23:59

установки вживає заходів, спрямованих на усунення, обмеження, ізолювання або зменшення небезпечних речовин, для того щоб промисловий майданчик, враховуючи його поточне або майбутнє дозволене використання, припинив становити загрозу життю і здоров'ю людей або довкіллю, пов'язану із забрудненням земель або підземних вод внаслідок, у тому числі, провадження дозволених видів діяльності, та враховуючи стан промислового майданчика, зазначений у заяві про отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього), та повідомляє про вжиті заходи контролюючому органу.

5. Якщо інтегрований довкілльовий дозвіл охоплюватиме дві і більше установок, розташованих на одному і тому самому промисловому майданчику, які експлуатуються одним і тим самим оператором, разом із заявою на отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього) подається один базовий звіт. У такому випадку інформація щодо кожної установки, передбачена цими Вимогами, включається до базового звіту як окремий розділ.

6. До базового звіту включається інформація, необхідна для визначення стану земель та підземних вод на дату складання звіту, з метою порівняння у кількісній формі стану, що передував видачі інтегрованого довкілльового дозволу, та стану на дату припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика чи його частини, у тому числі:

1) інформація про використання промислового майданчика на дату складання базового звіту та про використання промислового майданчика в попередні роки (за наявності);

2) інформація про вимірювання рівнів забруднення земель та підземних вод, що відображають стан на момент складання звіту (за наявності), або нові вимірювання рівнів забруднення земель та підземних вод, беручи до уваги можливість забруднення земель або підземних вод небезпечними речовинами, що будуть використовуватися, вироблятися або вивільнятися внаслідок діяльності установки.

7. Оператор установки, на власний розсуд, може включати до базового звіту іншу інформацію про стан забруднення земель та підземних вод в межах промислового майданчика.

8. В разі внесення змін до інтегрованого довкілльового дозволу оператор установки визначає необхідність оновлення базового звіту. Якщо за результатами виконання пунктів 14–36 цих Вимог оператор установки виявив нові релевантні небезпечні речовини, встановив наявність високого ризику забруднення релевантними небезпечними речовинами, щодо яких у базовому звіті подавалося обґрунтування відсутності такого ризику, або якщо межі промислового майданчика зазнали змін, оператор установки оновлює базовий звіт та включає до нього опис зазначених змін, а також інформацію про стан забруднення земель та

підземних вод відповідними релевантними небезпечними речовинами згідно з цими Вимогами.

9. Процес складання базового звіту включає три стадії:
визначення необхідності складання базового звіту (етапи 1-3);
визначення способу складання базового звіту (етапи 4-7);
складання базового звіту (етап 8).

10. Для потреб проходження етапів 1–5, за можливості, збирається та використовується наявна інформація з існуючих джерел.

11. Результати оцінки впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а також інформація, зібрана відповідно до Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», використовується в процесі складання базового звіту.

12. Для складання базового звіту, зокрема на етапах 6 та 7, використовується інформація, включена до довідкових референтних документів з найкращих доступних технологій та методів управління (BREFs), особливо інформація про викиди при складуванні/зберіганні сировини або продукції.

13. Якщо для складання базового звіту, згідно з цими Вимогами, оператору установки бракує наявної інформації, він забезпечує вимірювання, збір та/або створення даних та інформації, необхідних для складання базового звіту.

II. Етапи складання базового звіту

Етап 1: Визначення небезпечних речовин, які використовуватимуться, вироблятимуться або вивільнятимуться установкою

14. У базовому звіті наводиться перелік небезпечних речовин, які використовуватимуться, вироблятимуться або вивільнятимуться установкою.

15. Оператор установки складає перелік небезпечних речовин (в тому числі у складі сировини, проміжних продуктів, побічних продуктів, кінцевих продуктів, викидів та відходів), які використовуватимуться, вироблятимуться або вивільнятимуться в межах промислового майданчика під час провадження на установці видів діяльності, визначених Законом. До переліку включаються всі небезпечні речовини, пов'язані із видами діяльності, визначеними у статті 2 Закону, та будь-якими іншими безпосередньо пов'язаними видами діяльності в межах того самого промислового майданчика, які мають технічний зв'язок з діяльністю, визначеною цим Законом, і які можуть впливати на забруднення земель та/або підземних вод.

16. Перелік небезпечних речовин, зазначених у цьому пункті, визначається відповідно до частини третьої додатку VI Технічного регламенту класифікації

небезпечності, маркування хімічної безпеки та управління хімічною продукції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2024 року № 539.

Етап 2: Визначення релевантних небезпечних речовин

17. У базовому звіті наводиться перелік релевантних небезпечних речовин.

18. Із загального списку, сформованого на етапі 1, оператор установки визначає релевантні небезпечні речовини.

19. Для визначення релевантних небезпечних речовин оператор установки визначає потенційний ризик забруднення земель та/або підземних вод для кожної небезпечної речовини, враховуючи її хімічні та фізичні властивості, такі як склад, агрегатний стан (тверді речовини, рідина чи газ), розчинність, токсичність, рухливість, стійкість. Ця інформація використовується для обґрунтування включення або виключення із подальших етапів складання базового звіту кожної із небезпечних речовин, які використовуватимуться, вироблятимуться або вивільнятимуться установкою.

20. У разі групування речовин, що мають подібні характеристики, у базовому звіті наводиться обґрунтування такого групування. Якщо небезпечні речовини перераховані під торговими марками, тоді проводиться ідентифікація їх хімічного складу. Для сумішей або сполук вказується відносна частка основних складових хімічних речовин.

21. Для цілей цього етапу використовується інформація про речовини, в тому числі щодо класифікації, маркування, реєстрації, а також інша технічна інформація про речовини, яка міститься у Інформаційній системі забезпечення хімічної безпеки відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 року № 736. Також використовуються інші джерела інформації, зокрема ті, що включають звіти про оцінку ризику існуючих хімічних речовин.

22. Небезпечні речовини, внесені до Переліку небезпечних речовин у ґрунтах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1325, та Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, затвердженого наказом Мінприроди від 06 лютого 2017 року № 45, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2017 року за № 235/30103, вважаються такими, що можуть спричинити забруднення земель та/або підземних вод.

23. Визначені на цьому етапі релевантні небезпечні речовини переносяться на етап 3 для подальшого розгляду. Щодо інших небезпечних речовин,

визначених за результатами виконання етапу 1 та не включених до переліку релевантних небезпечних речовин за результатами етапу 2, оператор установки готує обґрунтування щодо нездатності релевантної небезпечної речовини спричинити забруднення. Зазначене обґрунтування готується щодо кожної небезпечної речовини окремо.

Етап 3: Оцінювання ризику забруднення промислового майданчика

24. У базовому звіті оцінюється ризик забруднення земель та/або підземних вод релевантними небезпечними речовинами в межах промислового майданчика.

25. Кожна релевантна небезпечна речовина, визначена на етапі 2, розглядається в контексті промислового майданчика на наявність обставин, які можуть призвести до вивільнення цієї речовини в достатній кількості, щоб представляти ризик забруднення в результаті одноразового вивільнення або як результат накопичення від багаторазового вивільнення.

26. З цієї метою визначається:

1) кількість кожної релевантної небезпечної речовини.

Якщо установкою використовуватимуться, вироблятимуться або вивільнятимуться невеликі кількості релевантних небезпечних речовин, слід враховувати, що безперервний витік обмеженої кількості речовини протягом тривалого періоду, може спричинити значне забруднення. Для цього проводиться аналіз наявної інформації про вхідні/вихідні кількості релевантних небезпечних речовин та розбіжності між ними для визначення можливого вивільнення у землю та підземні води.

2) місцезнаходження кожної релевантної небезпечної речовини на промисловому майданчику (місце доставки, зберігання, використання, спосіб переміщення, вивільнення тощо, зокрема з огляду на характеристики земель та підземних вод у цій частині промислового майданчика). Враховуються характеристики земель та підземних вод промислового майданчика та вплив цих характеристик на можливість забруднення земель та/або підземних вод релевантними небезпечними речовинами;

3) наявність та цілісність механізмів утримання, характер та стан покриття промислового майданчика, розташування стоків, люків або інших потенційних каналів для міграції небезпечних речовин. Окремі характеристики установок можуть бути розцінені як такі, що унеможливають настання забруднення.

27. Визначається спосіб зберігання, поводження та використання релевантних небезпечних речовин та наявність запобіжних механізмів стримування для уникнення поширення викидів, а також визначених процедур поводження.

28. Оператор установки проводить детальний фізичний огляд промислового майданчика з метою перевірки повноти та ефективності заходів із запобігання викидам.

29. Оцінювання ризиків забруднення промислового майданчика включає інформацію про:

1) стан конструкцій та покриття майданчика (цілісність, наявність деформації, тріщин та інших пошкоджень), а також наявність: стиків, тріщин та інших пошкоджень поблизу потенційних місць викидів; ознак хімічного впливу на бетонні поверхні; справних технологічних стоків (проводиться огляд люків, жолобів та відкритих стоків); дренажних шляхів, коридорів обслуговування тощо (визначаються місця стоків);

2) ознаки викидів в попередні роки, їх природу та масштаби (оцінюється ймовірність повторного викиду, визначається, чи відбуваються на промисловому майданчику прямі або непрямі викиди небезпечних речовин у землю або підземні води).

30. Описуються обставини, за яких можуть відбуватися вивільнення у землю або підземні води, ймовірність таких вивільнень, та визначаються небезпечні речовини, які можуть потрапляти в довкілля та призводити до забруднення земель та/або підземних вод.

31. До обставин, за яких можуть відбуватися вивільнення у землю або підземні води, належать:

1) аварії/порушення робочого стану установки, що можуть призвести до виникнення аварій (наприклад, перекидання автоцистерни на дорогу в межах промислового майданчика, розрив трубопроводу, протікання підземного резервуару, руйнування швів, випадкові розливи, витікання через тріщини дренажних каналів, пожежі);

2) звичайні умови експлуатації установки (витікання під час переливання або невеликі розливи зі з'єднань труб, під час зливання/передачі продукту, витікання із заблокованих або пошкоджених стоків, тріщини в бетонному покритті);

3) викиди.

32) Відсутність високого ризику забруднення земель та/або підземних вод визначається з урахуванням Методики визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства, затвердженої наказом Мінекобезпеки

від 27 жовтня 1997 року № 171, Методики визначення масивів поверхневих та підземних вод, затвердженої наказом Мінприроди від 14 січня 2019 року № 4, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 22 березня 2019 року, Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, затвердженої наказом Мінприроди від 14 січня 2019 року № 5, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 05 лютого 2019 року за № 127/33098, а також Нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1325.

33. Якщо через обсяги релевантних небезпечних речовин та/або через особливості земель та підземних вод в межах промислового майданчика оператор установки може обґрунтовано довести відсутність високого ризику забруднення земель та/або підземних вод релевантними небезпечними речовинами, складання базового звіту не вимагається.

34. Якщо оператор установки може обґрунтовано довести, що вжиті заходи на установці на практиці унеможливляють забруднення земель та/або підземних вод релевантними небезпечними речовинами, складання базового звіту не вимагається.

35. У випадках, передбачених пунктами 33–34 цих Вимог, оператор установки готує обґрунтування відсутності високого ризику забруднення.

36. Якщо діяльність установки не включатиме в себе використання, вироблення або вивільнення небезпечних речовин, оператор установки зазначає про це у заяві на отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього).

У випадках, передбачених пунктами 23 і 35 цих Вимог, оператор установки включає до заяви на отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього) обґрунтування нездатності небезпечних речовин спричинити забруднення або обґрунтування відсутності високого ризику забруднення.

Якщо оператор установки складає базовий звіт щодо однієї або кількох релевантних небезпечних речовин, обґрунтування нездатності інших небезпечних речовин спричинити забруднення та/або обґрунтування відсутності високого ризику забруднення іншими релевантними небезпечними речовинами включається до базового звіту.

37. За результатами попереднього розгляду заяви на отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього) та доданих до неї документів у разі згоди із обґрунтуванням нездатності небезпечних речовин спричинити забруднення або обґрунтуванням відсутності високого ризику

забруднення, які були наведені оператором, дозвільний орган у рішенні (висновку) про прийнятність заяви на отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (внесення змін до нього) робить висновок про відсутність необхідності складання базового звіту та включає до нього перелік небезпечних речовин, що аналізувалися оператором.

За результатами попереднього розгляду заяви на отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (внесення змін до нього) та доданих до неї документів у разі незгоди дозвільного органу з тим, що діяльність установки не включатиме в себе використання, вироблення або вивільнення небезпечних речовин, або незгоди дозвільного органу із обґрунтуванням нездатності небезпечних речовин спричинити забруднення або обґрунтуванням відсутності високого ризику забруднення, які були наведені оператором у заяві на отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (внесення змін до нього), дозвільний орган у рішенні (висновку) про необхідність усунення недоліків і приведення заяви про отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (внесення змін до нього) та доданих до неї документів у відповідність з вимогами Закону зазначає про необхідність складання базового звіту.

За результатами попереднього розгляду заяви на отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (внесення змін до нього) та доданих до неї документів у разі незгоди дозвільного органу із обґрунтуванням нездатності небезпечних речовин спричинити забруднення або обґрунтуванням відсутності високого ризику забруднення, наведеними у базовому звіті, дозвільний орган у рішенні (висновку) про необхідність усунення недоліків і приведення заяви про отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (внесення змін до нього) та доданих до неї документів у відповідність з вимогами Закону зазначає про необхідність усунення недоліків і приведення базового звіту у відповідність з вимогами Закону.

38. Якщо базовий звіт не розроблявся і оператор установки планує внести такі зміни до діяльності на промисловому майданчику, що вимагатимуть складання базового звіту, необхідність складання базового звіту у зв'язку з внесенням змін до інтегрованого довкілцевого дозволу визначається на загальних підставах згідно із цими Вимогами.

39. Якщо за результатами етапів 1–3 оператор установки дійшов висновку, що діяльність установки включає використання, вироблення або вивільнення небезпечних речовин, здатних спричинити забруднення земель та/або підземних вод у межах промислового майданчика, він зобов'язаний разом із заявою на отримання (внесення змін до) інтегрованого довкілцевого дозволу розробити та подати до дозвільного органу базовий звіт.

Етап 4: Історія промислового майданчика

40. У базовому звіті наводиться історія промислового майданчика.

41. Мета цього етапу – визначити, які з релевантних небезпечних речовин, визначених на етапі 3, можуть бути присутніми в землі та підземних водах в результаті діяльності, що здійснювалася на промисловому майданчику у попередні роки, та визначити, чи співпадають вони з потенційними місцями майбутнього вивільнення релевантних небезпечних речовин.

42. Історія промислового майданчика охоплює: історію використання промислового майданчика до його забудови, в тому числі до спорудження установки, та історію експлуатації установки, та включає інформацію про:

1) використання промислового майданчика до спорудження установки, для якої подано заяву на отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього), в тому числі види використання, що могли стосуватися будь-яких релевантних небезпечних речовин, визначених на етапі 3, місце їх використання, ймовірність вивільнення у землю або підземні води та заходи, спрямовані на усунення, обмеження, ізолювання або зменшення рівнів забруднення релевантними небезпечними речовинами (за можливості з наведенням конкретних локалізованих даних);

2) вивільнення релевантних небезпечних речовин під час експлуатації діючих стаціонарних технічних одиниць (об'єктів) або установки, для якої подано заяву на отримання інтегрованого довкілльового дозволу (внесення змін до нього):

місцезнаходження, характер та масштаби аварій та порушень робочого стану установки, що могли призвести до виникнення аварій, або викидів, що мали місце та могли спричинити вивільнення релевантних небезпечних речовин у землю або підземні води;

зміни або поліпшення, внесені до виробничих процесів, переліку використовуваних хімічних речовин, місць зберігання, методів утилізації та причини таких змін (наприклад, внаслідок попередньої аварійної ситуації або аварії, для зменшення ризику викидів, підвищення ефективності, зменшення утворення відходів тощо) із зазначенням пов'язаної з цим можливості попереднього вивільнення релевантних небезпечних речовин;

технічне обслуговування установки з метою забезпечення цілісності стоків, резервуарів, бундів, трубопроводів тощо та дати його проведення;

розслідування аварій та порушень робочого стану установки, що могли призвести до виникнення аварій, що мали місце, та проведені ремонтні роботи.

ознаки хімічного впливу, корозії, наявності нових покриттів тощо, зібрану за результатами фізичного огляду, проведеного на етапі 3.

Етап 5: Характеристика довкілля

43. У базовому звіті наводиться характеристика довкілля в межах промислового майданчика.

44. За результатами етапів 1–4 визначаються місця на промисловому майданчику, де можуть виникнути майбутні вивільнення і де вивільнення вже могли мати місце. Етап 5 має на меті визначити наслідки будь-яких таких вивільнень, шари земель та підземних вод, які можуть зазнати впливу, та встановити межі та глибину, до якої необхідно провести дослідження з урахуванням характеристик земель та підземних вод в межах промислового майданчика, а також стану прилеглих територій, які можуть впливати на стан промислового майданчика.

45. За можливості використовуються конкретні локалізовані дані. Якщо вони відсутні, використовуються довідкові дані, якісна оцінка, виведені або екстрапольовані дані. У кожному конкретному випадку ідентифікується джерело даних щодо характеристик промислового майданчика, а в разі недоступності локалізованих даних, обґрунтовується використання інших вибраних даних, деталі та межі можливих похибок.

46. Під час оцінки характеристик промислового майданчика необхідно зібрати такі дані:

Топографія

47. Місцевий рельєф та тип поверхні (бетон, відкриті землі тощо) поблизу кожної точки вивільнення релевантних небезпечних речовин, що обумовлюють безпосередній вплив будь-яких вивільнень, а також розташування точок вивільнення відносно поверхні землі (наприклад, на рівні землі, над землею з підвищених трубопроводів, нижче рівня землі тощо).

48. Тип і нахил поверхні землі наводиться на плані промислового майданчика. Ідентифікується рівень дна бундованих сховищ, ємностей, відносно навколишнього рівня поверхні землі, особливо там, де вони знаходяться нижче рівня поверхні землі (частково або повністю).

Геологія та гідрогеологія

49. Опис типів ґрунтів та гірничих порід під промисловим майданчиком та фізико-хімічні властивості кожної товщі/пласту, які можуть вплинути на накопичення, просочування, розчинення та/або перенесення вивільнених речовин крізь землю.

50. Наявність підземних вод (включаючи високо розташовані підземні води) у кожному із пластів, і, якщо відомо, гідравлічний градієнт.

51. Опис того, як впливають властивості земель та підземних вод на рух речовин крізь землю.

52. У базовому звіті викладаються основні дані. Повний геотехнічний опис (звіт), інша додаткова інформація зберігається оператором установки та надається

на вимогу дозвільного органу, контролюючого органу, а також на запит громадськості в порядку, визначеному Законом.

53. У базовому звіті наводиться вся наявна інформація, що відображає загальні характеристики промислового майданчика з урахуванням результатів будь-яких попередніх та поточних (спеціальних) досліджень та динаміки геологічних та гідрогеологічних змін в межах промислового майданчика.

Гідрологія

54. Наявні особливості поверхневих вод на прилеглий території, їх напрямок потоку, склад та гідроморфологічні характеристики, рівень відносно поверхні промислового майданчика. Вплив вивільнень релевантних небезпечних речовин з промислового майданчика на кожен масив поверхневих вод.

До опису гідрогеологічних умов додається карта ізогіпс першого від поверхні водоносного горизонту. За наявності даних додається карта потужності водоносного горизонту.

Шляхи міграції небезпечних речовин, створені в результаті діяльності людини

55. Штучні шляхи, коридори обслуговування, водостоки, шахти тощо, які можуть виконувати роль шляхів міграції небезпечних речовин, та ймовірний напрямок міграції, з урахуванням того, що це може суперечити топографії або природному гідравлічному нахилу.

Етап 6: Характеристика промислового майданчика

56. У базовому звіті наводиться характеристика промислового майданчика.

57. Характеристика промислового майданчика включає його:
 координати, вказані у заяві на отримання інтегрованого довкіллевого дозволу (внесення змін до нього);
 місцезнаходження, тип, ступінь і кількість історичного забруднення;
 опис основних технологічних процесів із зазначенням основних технологічних одиниць та одиниць технологічного обладнання з підвищеним ризиком вивільнення релевантних небезпечних речовин в землі та підземні води;
 потенційні майбутні точки вивільнення релевантних небезпечних речовин із зазначенням пластів земель та підземних вод, на які ці вивільнення можуть впливати.

58. До характеристики промислового майданчика додаються суб'єкти суміжного землекористування – підприємства, господарська діяльність яких, особливо та, що топографічно розташована вище, може використовувати такі самі або схожі за властивостями небезпечні речовини та може спричинити міграцію забруднення на територію промислового майданчика.

59. До базового звіту додаються картографічні матеріали у вигляді генеральних планів промислового майданчика з нанесеними на ньому будівлями і спорудами, інженерними і транспортними мережами, інші графічні матеріали у складі проєктно-планувальних рішень, на яких відображені схеми розташування будівель і споруд, або топографічний план (плани) території. На картографічних матеріалах відображаються місця потенційного вивільнення релевантних небезпечних речовин, визначених на етапі 3.

Етап 7: Дослідження промислового майданчика

60. За результатами дослідження промислового майданчика у базовому звіті наводиться інформація про стан забруднення земель та підземних вод на дату складання базового звіту.

61. Дослідження промислового майданчика на предмет визначення стану забруднення земель та підземних вод на дату складання базового звіту проводиться згідно з Методикою.

62. Лабораторія, яка проводить відбір проб та їх аналіз на предмет вимірювання рівнів забруднення земель та підземних вод, повинна мати акредитацію відповідно до ДСТУ ISO/IEC 17025:2019 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій» на застосування відповідних аналітичних методів.

63. Оператор має право залучати лабораторію, не акредитовану відповідно до ДСТУ ISO/IEC 17025:2019, для вимірювання рівнів забруднення земель та підземних вод, якщо доступ до акредитованих лабораторій, зазначених в пункті 62 цих Вимог, є технічно нездійсненним або призведе до необґрунтованих витрат, та якщо лабораторія відповідає вимогам, еквівалентним тим, що встановлені ДСТУ ISO/IEC 17025:2019.

64. Для цілей цих Вимог неакредитована лабораторія вважається такою, що відповідає вимогам, еквівалентним тим, що встановлені ДСТУ ISO/IEC 17025:2019, за умови надання оператором установи дозвільному органу або контролюючому органу обґрунтованого підтвердження відповідності лабораторії вимогам щодо управління якістю та технічної компетентності.

65. Лабораторія вважається такою, що відповідає вимогам щодо управління якістю, якщо лабораторія сертифікована відповідно до вимог ДСТУ EN ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги» (EN ISO 9001:2015, IDT; ISO 9001:2015, IDT).

66. Технічна компетентність лабораторії визначається відповідно до законів України «Про метрологію та метрологічну діяльність» та «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Етап 8: Складання базового звіту

67. Метою цього етапу є узагальнення всієї інформації, зібраної на етапах 1–7, для складання базового звіту, який описує стан забруднення земель та підземних вод релевантними небезпечними речовинами. У базовому звіті наводиться опис даних, використаних для встановлення стану забруднення земель та підземних вод, методів, використаних для вибірки та аналізу субстратів, а також способів перевірки результатів (статистично або методологічно). У базовому звіті наводиться опис послідовності дій, які можуть бути повністю відтворені разом з отриманими результатами на момент припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини, з метою забезпечення кількісного порівняння.

68. У базовому звіті наводиться інформація про шари землі або масиви підземних вод, в яких виявлені релевантні небезпечні речовини, а також концентрацію, характер та обсяг цих речовин. Також наводиться інформація як про виявлені так і не про виявлені релевантні небезпечні речовини.

69. Базовий звіт складається за формою, затвердженою Міндовкіллям.

70. Базовий звіт містить:

1) достатню інформацію для встановлення обсягу та впливу діяльності, що охоплюється інтегрованим довкіллявим дозволом, включаючи дати всіх вимірювань рівнів забруднення земель та підземних вод;

2) опис використаних підходів та результатів вимірювання рівнів забруднення земель та підземних вод, а також розташування точок відбору проб (колодязів, свердловин) відповідно до стандартизованої географічної системи координат;

3) перелік використаних джерел та посилань з позначенням сторінок та розділів;

4) опис аналітичних методів, що використовуються для встановлення концентрацій небезпечних речовин у землях та підземних водах, з посиланням на національні або міжнародні стандарти, які використовувалися, а також на методичні та нормативні вимоги, які існують на дату складання базового звіту;

5) визначення усіх труднощів (технічних недоліків, відсутності достатніх технічних засобів або наукових знань), виявлених у процесі складання базового звіту;

6) усі відповідні технічні дані (дані вимірювань, сертифікати калібрування, аналітичні стандарти, акредитації, карти, журнали вибірки тощо), які забезпечуватимуть реальне кількісне порівняння на момент припинення

експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини.

71. Базовий звіт підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації, а також оператором установки із додаванням сертифікатів та інших документів, які підтверджують відповідність вимогам щодо управління якістю та технічної компетентності лабораторій, що провели дослідження промислового майданчика.

Оцінка стану забруднення земель та підземних вод

72. У разі припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини оператор установки готує оцінку стану забруднення земель та підземних вод релевантними небезпечними речовинами та подає її дозвільному органу.

73. В разі припинення експлуатації частини промислового майданчика оператор установки готує оцінку стану забруднення земель та підземних вод релевантними небезпечними речовинами у зв'язку із припиненням експлуатації цієї частини промислового майданчика та забезпечує дотримання вимог статті 25 Закону перед внесенням змін до інтегрованого довкілльового дозволу.

74. Якщо інтегрований довкілльовий дозвіл охоплює дві і більше установки, розташованих на одному і тому самому промисловому майданчику, які експлуатуються одним і тим самим оператором, у разі припинення експлуатації установок та/або використання промислового майданчика оператор установки готує одну оцінку стану забруднення земель та підземних вод та забезпечує дотримання вимог статті 25 Закону.

75. Якщо інтегрований довкілльовий дозвіл охоплює дві і більше установки, розташованих на одному і тому самому промисловому майданчику, які експлуатуються одним і тим самим оператором, у разі припинення експлуатації однією з установок, оператор установки готує оцінку стану забруднення земель та підземних вод щодо цієї установки та забезпечує дотримання вимог статті 25 Закону перед внесенням змін до інтегрованого довкілльового дозволу.

76. Оцінка стану забруднення земель і підземних вод готується з метою порівняння у кількісній формі стану земель та підземних вод, що передував видачі інтегрованого довкілльового дозволу, із станом на момент припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини та визначення обсягу обов'язків оператора установки із усунення забруднення з тим, щоб повернути промисловий майданчик до стану, зазначеного в базовому звіті.

77. Готуючи оцінку стану забруднення земель та підземних вод оператор використовує базовий звіт та усі його оновлення, що мали місце протягом строку експлуатації установки.

78. Якщо базовий звіт не розроблявся, перелік релевантних небезпечних речовин визначається згідно з інформацією, зазначеною у заяві (заявах) на отримання (внесення змін до) інтегрованого довкілльового дозволу.

79. Для визначення додаткових релевантних небезпечних речовин, щодо яких у оператора установки виникають обов'язки щодо усунення забруднення в межах промислового майданчика на дату припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини, оператор установки вживає заходів, визначених у пунктах 18–27 цих Вимог щодо небезпечних речовин, які використовувалася, вироблялися або вивільнялися протягом усього часу експлуатації установки або утворилися в наслідок її діяльності.

80. Готуючи оцінку стану забруднення земель та підземних вод оператор установки аналізує рівні забруднення релевантними небезпечними речовинами, в тому числі тими, базові рівні яких були зафіксовані у базовому звіті, а також будь-якими іншими небезпечними речовинами, що могли спричинити забруднення земель та/або підземних вод внаслідок будь-яких аварій або порушень робочого стану установки, що могли призвести до виникнення аварій, що сталися протягом строку експлуатації установки.

81. За наявності суміжних підприємств/господарської діяльності, яка може використовувати такі самі або подібні небезпечні речовини та спричинити міграцію забруднення на територію промислового майданчика, в оцінці стану забруднення земель та підземних вод враховується забруднення земель та підземних вод, спричинене цим суміжним підприємством/господарською діяльністю. Таке забруднення має бути описаним та підтвердженим в оцінці стану забруднення земель та підземних вод.

82. У разі припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини визначення стану забруднення земель та підземних вод проводиться згідно з Методикою.

83. Під час визначення стану забруднення земель та підземних вод в оцінці стану забруднення земель та підземних вод використовуються однакові підходи та методи, що дають порівнювані аналітичні результати та які використовувалися для визначення рівня забруднення під час складання базового звіту.

84. Оцінка стану забруднення земель та підземних вод складається за формою, затвердженою Міндовкілля.

85. Оцінка стану забруднення земель та підземних вод підписується всіма її авторами (виконавцями) із зазначенням їх кваліфікації, а також оператором установки із додаванням сертифікатів та інших документів, які підтверджують відповідність вимогам щодо управління якістю та технічної компетентності

лабораторій, що провели дослідження промислового майданчика на дату припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частин.

Усунення забруднення

86. Якщо згідно з оцінкою стану забруднення земель та підземних вод установка спричинила збільшення забруднення земель та/або підземних вод у порівнянні зі станом, визначеним у базовому звіті, оператор установки вживає заходів до усунення забруднення з тим, щоб повернути промисловий майданчик до стану, зазначеного у базовому звіті.

87. У разі внесення змін до діяльності на промисловому майданчику, в результаті яких установка, щодо якої отримано інтегрований довкіллявий дозвіл, більше не належатиме до видів діяльності, визначених у статті 2 Закону, оператор установки проводить оцінку стану забруднення земель та підземних вод щодо цієї установки та забезпечує дотримання вимог статті 25 Закону перед відкликанням інтегрованого довкіллявого дозволу.

88. У випадку, передбаченому пунктом 86 цих Вимог, оператор установки вживає необхідних заходів, спрямованих на усунення, обмеження, ізолювання або зменшення релевантних небезпечних речовин, з тим, щоб промисловий майданчик, враховуючи його поточне або майбутнє дозволене використання, припинив становити загрозу здоров'ю людей або довкіллю, пов'язану із забрудненням земель та/або підземних вод внаслідок, у тому числі, дозволених видів діяльності та враховуючи стан промислового майданчика, визначений статтею 4 Закону.

89. Якщо забруднення земель та/або підземних вод у межах промислового майданчика становить загрозу довкіллю або здоров'ю людей внаслідок, у тому числі, дозволених видів діяльності, що провадилися на стаціонарних технічних одиницях (об'єктах) або установці до отримання (внесення змін до) інтегрованого довкіллявого дозволу, та враховуючи стан промислового майданчика, встановлений відповідно до статті 4 Закону, оператор установки вживає заходів, спрямованих на усунення, обмеження, ізолювання або зменшення релевантних небезпечних речовин з тим, щоб промисловий майданчик, враховуючи його поточне або майбутнє дозволене використання, припинив становити таку загрозу.

90. В разі припинення експлуатації частини промислового майданчика оператор установки, перед внесенням змін до інтегрованого довкіллявого дозволу, подає дозвільному органу оцінку стану забруднення земель та підземних вод у зв'язку із припиненням експлуатації частини промислового майданчика, а також інформацію про вжиті оператором заходи, спрямовані на усунення, обмеження, ізолювання або зменшення релевантних небезпечних речовин з тим, щоб ця частина промислового майданчика, враховуючи її поточне або майбутнє

дозволене використання, припинила становити загрозу здоров'ю людей або довкіллю.

91. Про вжиті заходи із усунення забруднення оператор установки повідомляє контролюючий орган.
